

Kiertotalousvalmennus

8.–29.10.2024

TURUN
KAUPPAKAMARI

centria
ammattikorkeakoulu

VAAKAN AMMATTIKORKEAKOULU
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

TURKU AMK

Next Level

UKIPOLIS OY

PARGAS SKÄRGÅRDSTADEN PARAINEN SAARISTOKAUPUNKI

Varsinais-Suomen liitto
Egentliga Finlands förbund

Euroopan unionin
osarahoittama

EKOLOGISESSA JÄLLEENRAKENNUKSESSA SIIRTYMÄLLÄ KIERTOTALOUTEEN ON RATKAISEVA ROOLI

JUURISYYS

- Luonnonvarojen ylikulutus
- Lineaaritalous

ILMENTYMÄT

- Ilmastonmuutos
- Luontokato

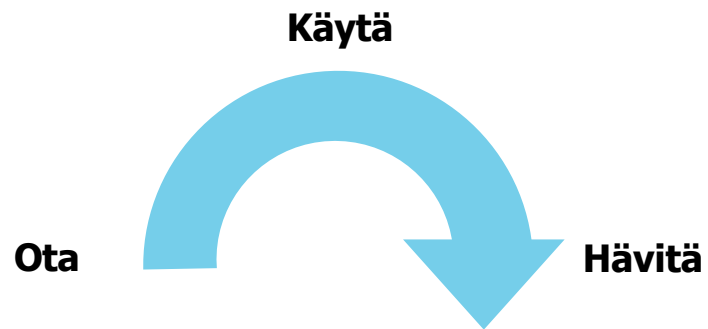
RATKAISU

- Luonnonvarojen kulutus maapallon sietokyvyn mukaan
- Hiilineutraali kiertotalous

JOHDANTO: MITÄ ON KIERTOTALOUS?

LINEAARITALOUS

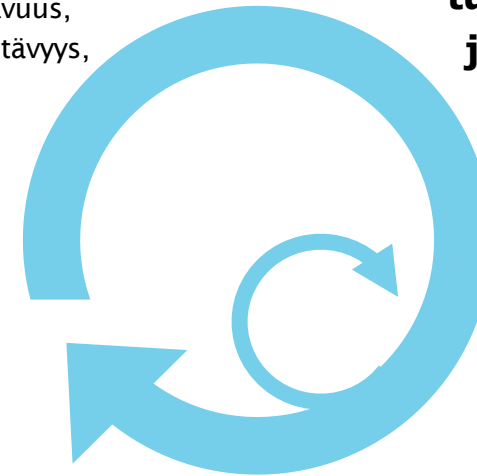

KIERTOTALOUS

Kestävä tuotesuunnittelu
(uusiutuvuus, korjattavuus,
modulaarisuus, päivitettävyys,
kierrätettävyys)

**Energiatehokkaat
tuotantoprosessit,
jotka eivät tuota
jätettä**

**Kierrätetyt ja
uusiutuvat
raaka-aineet**

**Takaisinotto,
kierrätys,
jalostusarvon
nosto**

**Käyttöiän
pidennys,
uudelleenkäyttö,
korjaus**

“Someone once said that it is easier to imagine the end of the world than to imagine the end of capitalism.

We can now revise that and witness the attempt to imagine capitalism by way of imagining the end of the world.”

Fredric Jameson, literary critic, philosopher and Marxist political theorist

Ekosysteemiajattelu

Kiertotalousekosysteemi?

- Kiertotalousekosysteemi on monen toimijan muodostama verkostomainen kokonaisuus, jossa vuorovaikutuksessa olevilla toimijoilla on toisiaan täydentäviä rooleja. Kiertotalousekosysteemin toimijat voivat olla yrityksiä, kaupunkoja, ministeriöitä, yliopistoja, yleishyödyllisiä organisaatioita ja kansalais-kuluttajia. Yksittäinen toimija voi kuulua useaan ekosysteemiin eikä toimijan aina tarvitse edes tiedostaa olevansa osa ekosysteemiä.
- Ekosysteemi syntyy yhteisen tavoitteen ympärille. Kiertotaloudessa tavoite voi olla esimerkiksi resurssikierron aikaansaaminen, kiertotalousosaamisen kehittäminen tai kiertotalousliiketoiminnan toteuttaminen. Kiertotalousekosysteemeissä voidaan nähdä piirteitä muista ekosysteemityypeistä, esimerkiksi innovaatio-, liiketoiminta- tai alustaekosysteemeistä.
- Lähde <https://cicat2025.turkuamk.fi/fi/kiertotalouden-ekosysteemit/>

ARVOKETJUISTA EKOSYSTEEMEIHIN

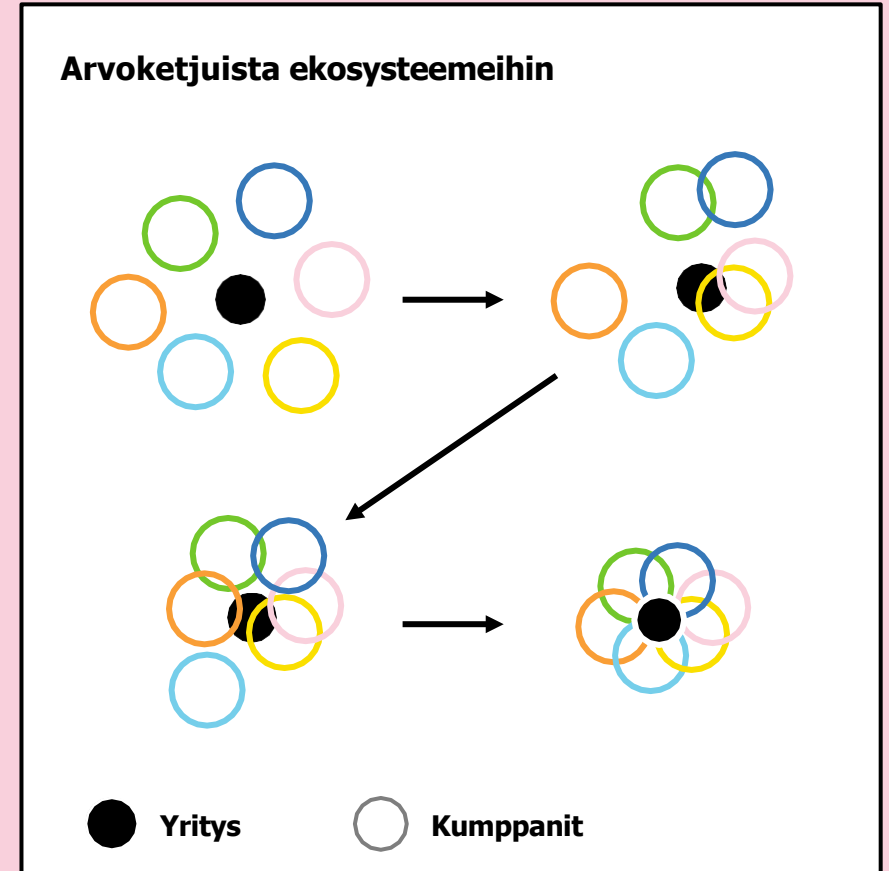
Kiertotalousekosysteemin rakentaminen ja ekosysteemissä toimiminen ovat erittäin tärkeitä kiertotalousliiketoiminnan kehittämiseen ja skaalaamiseen tarvittavaa kyvykkyyksiä.

Oikeiden kumppanuuksien löytäminen ja useiden toimialojen toimijoista koostuvan ekosysteemin rakentaminen on yksi kiertotalouteen siirtymisen tärkeimmistä kyvykkyyksistä. Ekosysteemien merkitys jää usein huomioimatta, sillä aihe saattaa tuntua epäselvältä. Hyödyt ovat kuitenkin merkittäviä ja ne huomaa helpoiten kokeilemalla esimerkiksi kiertotalouden pilottiprojektia.

Kiertävien raaka-aineiden hankkiminen ja jätteeksi muuten päätyvien materiaalien myyminen muille toimialoille vaatii ekosysteemin kehittämistä. Usein tarvittavat raaka-aineet on kustannustehokkainta hankkia yhdessä yhteistyökumppanien kanssa. Myös asiakkaiden tarpeiden täyttäminen tuotteen elinkaaren kaikissa vaiheissa saattaa vaatia kumppanuuksia, jotka täydentävät yrityksesi

kyvykkyyksiä ja tarjontaa.

Käytännössä kiertotalousekosysteemin rakentaminen tarkoittaa yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa. Yhteistyön avulla voit täydentää kyvykkyyksiäsi, sulkea materiaalin kierron ja tarjota kokonaisvaltaista lisäarvoa asiakkaille. Kumppanit voivat samalla markkinalla toimivia yrityksiä, muiden markkinoiden toimijoita tai arvoketjun eri vaiheiden pelureita. Kumppanit voivat yritysten lisäksi olla sijoittajia, instituutioita, hallinnon toimijoita, järjestöjä, tutkimuslaitoksia jne. Kuva 15 kuvaa muutosta teollisuudenalan sisäisestä arvoketjusta toimialarajat ylittävään ekosysteemiin.

PERINTEISESTÄ LÄHESTYMISTAVASTA EKOSYSTEEMIAJATTELUUN

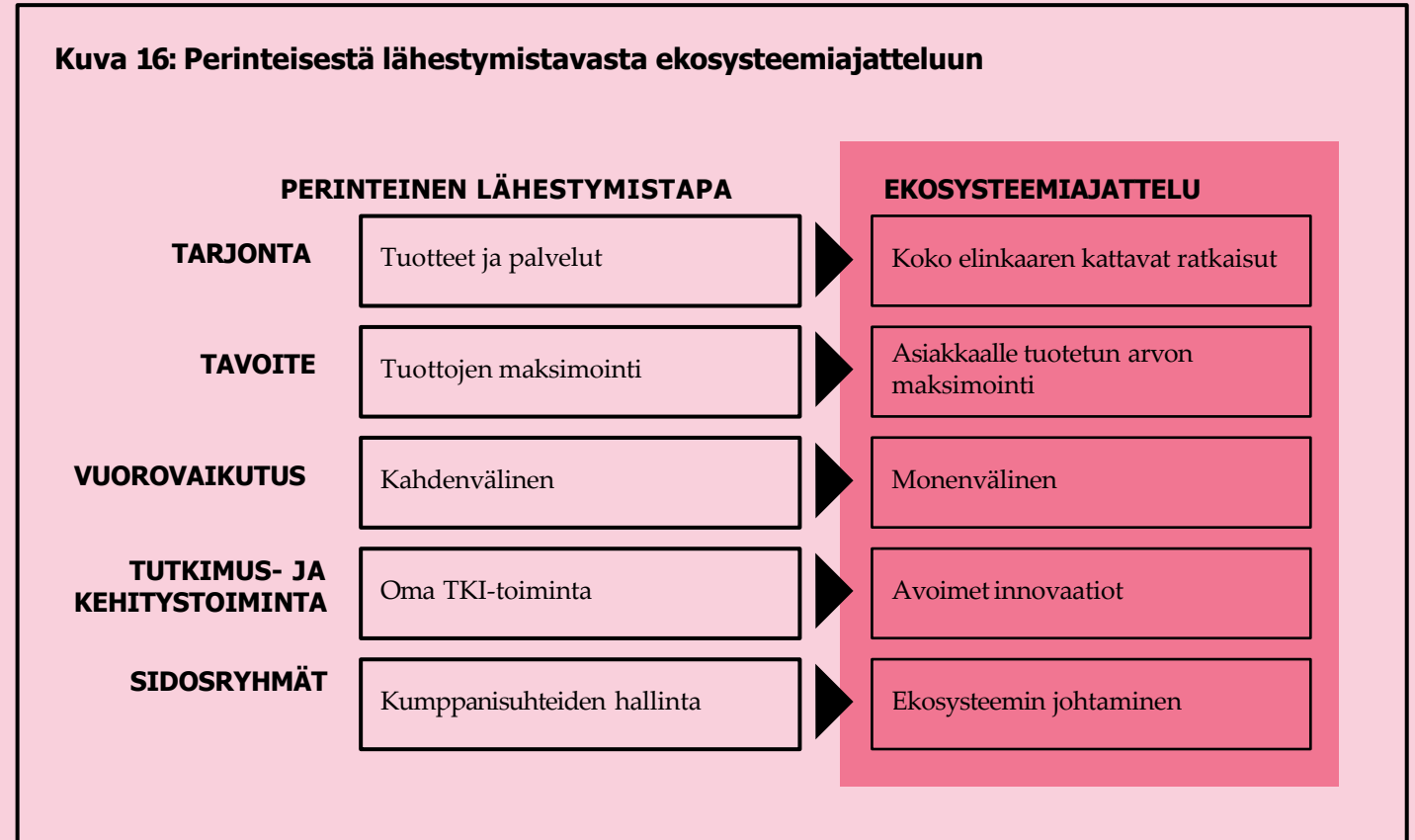
EKOSYSTEEMIAJATTELUUN SIIRTYMINEN ON UUDENLAINEN TAPA AJATELLA LIIKETOIMINTAA

Ekosysteemiajatteluun siirtyminen auttaa kasvattamaan kiertotalousliiketoimintaa. Käytännössä se tapahtuu laajentamalla arvolupausta ja luomalla asiakaslähtöisiä kumppanuuksia, joiden avulla voit kehittää uusia innovaatioita.

Kuvassa 16 kerrotaan, mitä tämä tarkoittaa eri liiketoiminta-alueiden osalta.

Muutos ei tapahdu käden käänteessä. Käytännöllisin tapa siirtyä kohti ekosysteemiajattelua on konkreettisten liiketoiminnan kehityshankkeiden kautta. Voit testata, mitä muutokseen tarvitaan, ja mitkä osa-alueet toimivat. Muutoksen voi siis aloittaa jo ennen kuin tietoa kaikista askelista on olemassa.

Kuva 16: Perinteisestä lähestymistavasta ekosysteemiajatteluun

KIERTOTALOUSEKOSYSTEEMI: EKOSYSTEEMI JA KUMPPANUUDET

Vahvista ekosysteemeihin ja kumppanuuksiin liittyviä kyvykkyyksiä ekosysteemien johtamisella, osaamisen ja tiedon jakamisella sekä sääntelyn ja toimialan kehitykseen vaikuttamalla.

EKOSYSTEEMIN JOHTAMINEN JA KUMPPANUUKSIEN RAKENTAMINEN

Ekosysteemit ovat usein edellytys kiertotalouden toteutumiselle. Kiertotalouden ekosysteemissä yritykset toimivat arvoketjussa, jossa jokaisella yrityksellä on kierron mahdollistava rooli, jonka toteuttamisesta yritys saa tuloja.

Ekosysteemit vaativat määrätietoista johtamista ja rakentamista. Muodosta toimialakohtaisesti tai poikkileikkaavasti kumppanuuksia, jotka mahdollistavat kiertojen toteutumisen ja tukevat omaa liiketoimintaasi.

Hyödynnä olemassa olevia yritysverkostoja ja tapahtumia verkostosi kasvattamiseen: esimerkiksi WBCSD (Suomessa FIBS), Maailman kiertotalousfoorumi WCEF, ja Ellen MacArthur Foundationin CE100-verkosto.

OSAAMISEN JA TIEDON JAKAMINEN OMASSA EKOSYSTEEMISSÄ

Ekosysteemissä yritykset hyötyvät toistensa osaamisesta, palveluista ja tiedosta. Ekosysteemistä voit saada ratkaisun sellaiseen ongelmaan, jota yrityksesi ei pysty itsenäisesti ratkaisemaan. Tee yrityksesi osaaminen näkyväksi ja kartoita, millaisesta osaamisesta on sinulle hyötyä ekosysteemissä.

Ekosysteemissä voi syntyä uutta liiketoimintaa ja innovaatioita. Vaali avointa innovaatiokulttuuria ja pyri ei-kilpailuhenkiseen yhteistyöhön vertaisyritysten kanssa.

Tue aloitteita, joiden tavoitteena on jakaa oppeja, osaamista ja ratkaista yhteisiä haasteita vertaisyritysten kanssa.

SÄÄNTELYYN JA TOIMIALAN KEHITYKSEEN VAIKUTTAMINEN

Seuraa kiertotalouteen liittyvän sääntelyn etenemistä ja osallistu näihin liittyvään sidosryhmätyöhön. Tue kiertotaloutta suosivaa sääntelyn edistymistä yrityksesi näkökulmasta, esimerkiksi yhteistyössä toimialaliiton ja sen yritysten kanssa.

Ole mukana kansainvälisissä verkostoissa ja foorumeissa, joista voi saada tärkeää tietoa tulevaisuuden politiikkatoimiin liittyen esim. EU-tasolla.

Aloita säännösten noudattamisesta, etene kansalliseen ja kansainväliseen toimintaympäristöön vaikuttamiseen ja tähtää toimiajan ajatusjohtajaksi.

**Miten toimiva
kiertotalousekosysteemi
rakennetaan?**

Asia 1: kovaa työtä & aikaa kuluu

Tekstiilien kiertotalousekosysteemi

- RESU-hanke 2013-14
  - Paljon työpajoja yritysten kanssa, joissa kartoitimme eri kiertotalouden arvoketjuja
- 2015-2016 Tekstiili 2.0
- 2017-> BF hankkeet Telaketju 1 ja 2
- 2021-22 Paas Pilots
- 2022-24 Telavalue BF-hanke
- 2023-26 Baltic2hand

TUTUSTU TELAKETJUUN LÖYDÄ TIETOA PYSY AJAN TASALLA OTA YHTEYTTÄ TILAA UUTISKIRJE

LIIKETOIMINTAA TEKSTILIEN KIERTOTALOUDESTA

Telaketju on aktiivinen yhteistyöverkosto, jonka tavoitteena on edistää tekstiilien kestävää tuotantoa, käyttöä ja kiertoa. Telaketjun tutkimustyö luo pohjaa kiertotalouden mukaiselle liiketoiminnalle ja rakentaa Suomesta tekstiilien kiertotalouden edelläkävijää.

Asia 2: Tarvitaan vahva kentän tuntemus, pitää tavata firmoja

**Asia 3: Tarvitaan palvelumuotoilua ja
työpajaosaamista: yhteisen tahtotilan muotoilu,
luottamuksen synnyttäminen**

Asia 4: yritysten hyvän mieltiminen, sopivasti myös oman osaamisen kasvattaminen.

**Asia 5: omaan ideaan ei saa liikaa rakastua, siitä
pitää myös osata luopua**

TELAKETJU-VERKOSTON TUTKIMUSJATKUMO

TURKU AMK

No more landfilling

Separate collecting starting in Finland

...and in EU

2015

2016

2017

2018

2019

2020

2021

2022

2023

2024

2025

Relooping Fashion (Tekes)

Textile 2.0

Telaketju YM & Tekes

Telaketju 2 BF

Telavalue BF

Telaketju TEM & AIKO

PaaS Pilots

Baltic2hand

NordicBio (FI/BF-SE/Vinnova)

CircDNet (SA)

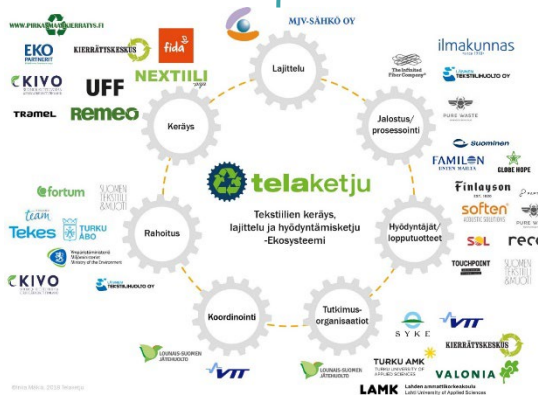
Sustafit (BF)

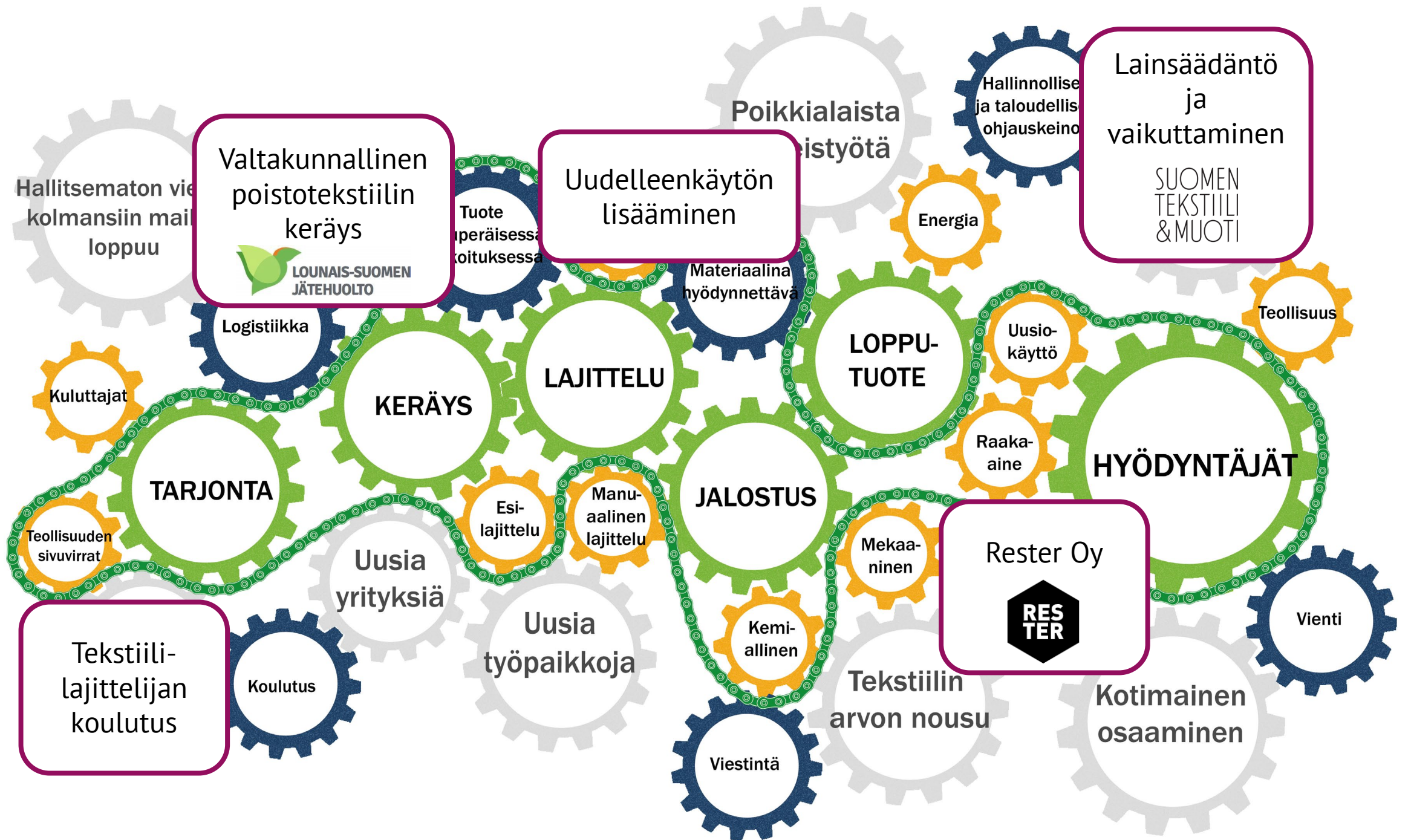
NeoCel (EU)

FINIX (SA)

Trash-2-Cash (EU)

tExtended (EU)

KIERTOTALOUSEKOSYSTEEMI: TUOTANTOKETJU

Läpinäkyvyys ja kiertotaloutta tukevat kumppanuudet ovat avainasemassa kiertotalouden mukaisessa tuotantoketjussa.

TUOTANTOKETJUN LÄPINÄKYVYYDEN KEHITTÄMINEN

Tee tiivistä yhteistyötä tuotantoketjusi toimijoiden kanssa saadaksesi tietoa heidän toiminnastaan, materiaalien käytöstä ja materiaalien ominaisuuksista. Tämä auttaa sinua varmistamaan oikeanlaisen materiaalin saannin, kehittämään materiaalien käyttöä ja kierrätystä sekä takaamaan tuotantoketjusi vastuullisuuden.

Nouseva aihe erityisesti globaaleissa kiertotalouden toimitusketjuissa on myös ihmisoikeudet. Pidä mielessä, voiko esimerkiksi kierrätysraaka-aineiden saantiin liittyä epäinhimillisiä työoloja tai lapsityövoimaa.

KIERTOTALOUTTA TUKEVAT KUMPPANUUDET

Panosta sellaisiin kumppaneihin joilla on kiertotalous agendalla. Tämä voi tarkoittaa myös uusien kumppaneiden löytämistä vanhojen tilalle.

Voit yrityksesi omassa verkostossa kannustaa kumppaneita ja esimerkiksi alihankintaketjua kohti kiertotaloutta antamalla sille painoarvoa ja näkyvyyttä.

Luonnonvara- ja ilmastotavoitteiden kiristyessä suuret yritykset ja julkiset tahot tulevat vaatimaan kiertotalouden mukaista toimintaa alihankintaketjuiltaan ja palveluntuottajiltaan. Kehitä

yrityksesi tuotteita, palveluja ja ESG-prosesseja tätä silmällä pitäen.

KIERTOTALOUSEKOSYSTEEMI: TAKAISINOTTOJÄRJESTELMÄT

Takaisinottojärjestelmien hyödyntämien ja kehittäminen mahdollistaa materiaalien kierron.

TAKAISINOTTOJÄRJESTELMIEN KEHITTÄMINEN

Takaisinottojärjestelmien avulla voi saada asiakkailta vähälle käytölle jääneet tuotteet uudelleen myyntiin tai käyttökelpoiset materiaalit uusien tuotteiden raaka-aineeksi.

Kartoita mahdollisuuksia kerätä takaisin materiaalejasi tai tuotteitasi asiakkailta niiden elinkaaren lopussa. Etsi sopivat ulkopuoliset kumppanit tai rekrytoi osaajia, joilla on kokemusta takaisinottojärjestelmistä (ml. dataosaaminen ja logistiikka). Tee yrityksenä asiakkaillesi lupaus elinkaarensa lopussa olevien tuotteiden tai ylimääräisten materiaalien takaisinotosta.

PANTTIJÄRJESTELMIEN HYÖDYNTÄMINEN

Panttijärjestelmät ovat tehokas kannuste asiakkaille tuotteiden tai materiaalien palauttamiseen. Selvitä panttijärjestelmien hyödyntämistä, jotta saat arvokkaat tuotteet ja materiaalit takaisin käyttöösi.

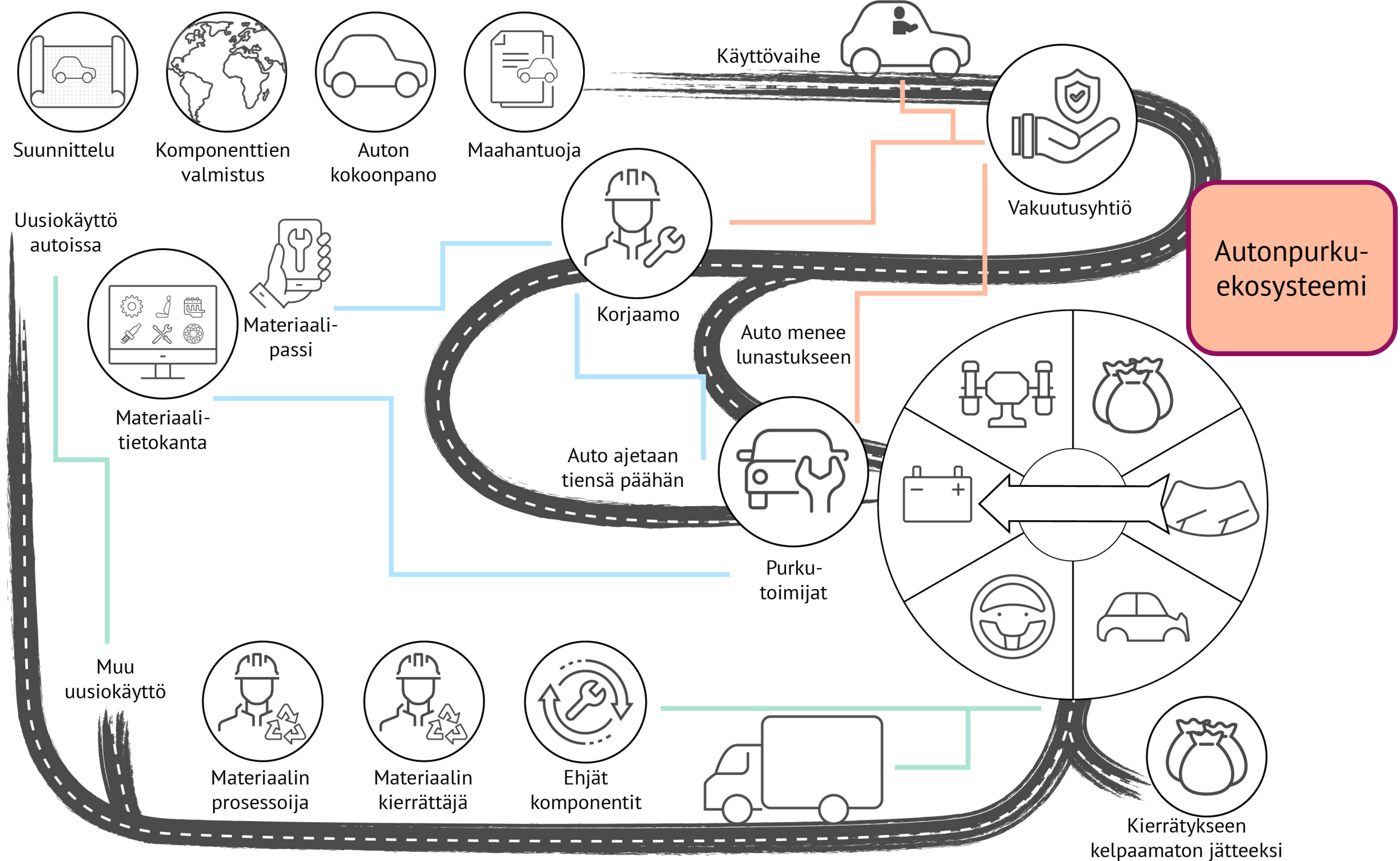
MATERIAALIEN SEURANTA JA HALLINTA

Kehitä tuotteiden ja materiaalien seuranta, jotta voit maksimoida takaisin saatavat tuotteet ja materiaalit. Seuranta on mahdollista kehittää ja tehostaa esimerkiksi tarkan toimitusketjun hallinnan, merkintäteknologioiden ja teollisen internetin avulla.

TIESITKÖ: MIKÄ ON TAKAISINOTTOJÄRJESTELMÄ?

Takaisinottojärjestelmä, toiselta nimeltään käänteinen logistiikka, viittaa tuotteiden palautumiseen tarkoituksenaan saada talteen niiden sisältämä arvo tai toteuttaa asianmukainen kierrätys uudeksi raaka-aineeksi. Lisäksi sillä voidaan tarkoittaa alihyödynnetyn kuljetuskapasiteetin hyödyntämistä, esimerkiksi toimituksen jälkeen tyhjentyneet reikka. Käänteinen logistiikka on erittäin tärkeä osa kiertotalouden mukaista arvoketjua, sillä se sulkee kierron mahdollistaen palautumisen (ensimmäiseltä) asiakkaalta uudestaan käyttöön.

Kiitos!

Meyer Turku

Ekosysteemien merkitys
kiertotaloudessa

Ilkka Rytkölä

Ecosystem Lead

Meyer Turku Oy

Meyer Turun telakka on erikoistunut erittäin vaativien, innovatiivisten ja ympäristötehokkaiden risteilyalusten, autolauttojen ja erikoisalusten rakentamiseen. Meidän osuutemme maailmanlaajuisesta risteilyalusten rakennusmarkkinoista on noin 15 %, ja telakkamme tilauskirjat ulottuvat vuoteen 2029. Suurimmat asiakkaamme ovat Royal Caribbean International, Carnival Cruise Lines, TUI Cruises ja Suomen Rajavartiolaitos.

Meyer Turku työllistää yli 2 000 huippuammattilaista ja operoi Turun telakkaa, jossa aluksia on rakennettu vuodesta 1737 lähtien. Meyer Turku -konsernin tytäryhtiöitä ovat Piikkiössä sijaitseva hyttitehdas Piikkio Works Oy, julkisten tilojen kokonaisratkaisuja tarjoava Shipbuilding Completion Oy sekä Raumalla sijaitseva laivanrakennus- ja offshore-suunnitteluyhtiö ENG'nD Oy.

Pyrimme jatkuvasti kohti kestävämpää laivanrakennusta. Olemme tunnistaneeet viisi YK:n Agenda 2030 -tavoitetta, joihin voimme erityisesti vaikuttaa toiminnassamme ja yhteistyössä kumppaneiden ja asiakkaiden kanssa.

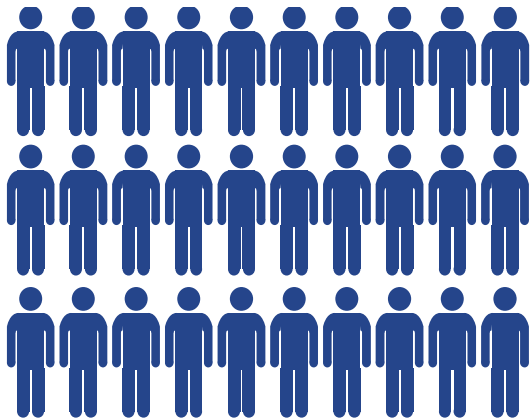
Meriteollisuus Suomessa

Meriteollisuus työllistää

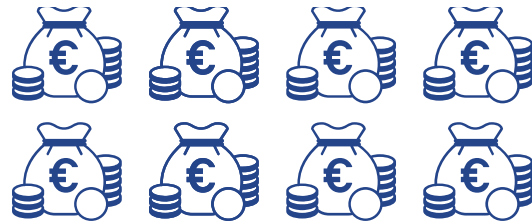
30 000

henkeä

Vuotuinen liikevaihto

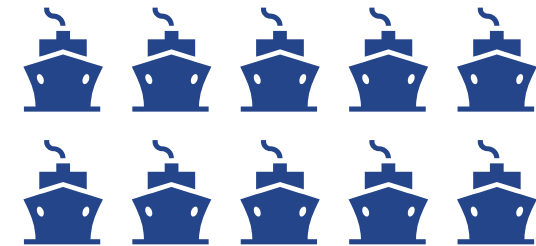
9 miljardia €

Alalla toimii

1 100

yritystä

**Viennin osuus on
tyypillisesti yli**

90 %

ALUMINIUM AND STAINLESS MOBILE MODULES

Mobimar

CABINS, BATHROOMS AND RELATED EQUIPMENT

Antti-Teollisuus
Parmarine
Piikkio Works

CATERING EQUIPMENT

Kavika
Metos
SeaKing

COMPONENTS AND MATERIALS

Hentec
Joptek Composites
Kemppi
Lautex
Mesekon
nora flooring systems
Paroc
Planson United
SBA Interior
SSAB Europe
Tebul

ENGINEERING AND TECHNICAL CONSULTING

Allstars Engineering
Comatec
Deltamarin
Elomatic
Foeship
SDS Aura

ELECTRICAL SYSTEMS AND COMPONENTS

Atexor
Caverion Finland
Helkama Bica
Hella Lighting Finland
LST Group
Promeco Group
Protacon
Takoma
Trafotek

ELEVATORS

Kone

ENERGY AND ENVIRONMENT

Alfa Laval Aalborg
Blu Ocean Solutions
Evac
GS-Hydro
Oilon
Onninen
Valmet
Wärtsilä

FIRE PROTECTION

Marioff Corporation
Saajos

HVAC SOLUTIONS AND COMPONENTS

Halton
Koja

NAVIGATION SYSTEMS

Furuno Finland

PROPULSION SYSTEMS

ABB
EIE-Maskin
Rolls Royce
Steerprop
TEVO
We Tech Solutions

SOFTWARE, SAFETY AND ENERGY

NAPA

SHIPYARDS

Arctech Helsinki Shipyard
Meyer Turku
Rauma Marine Constructions

SURFACE TREATMENT

FSP Finnish Steel Painting

TURNKEY PROJECTS

ALMACO Group
APX-Metalli
E.U. -Adhoc Project
Joptek Composites
Kaefer
Merima
Huuhka
NIT Naval Interior Team
Orsap
RR Site Service
R&M Ship Technologies Finland
S A Svendsen
Shipbuilding Completion

OTHER MEMBERS OF THE FINNISH MARINE INDUSTRY

Admares
Aker Arctic
Ixonos
Kvaerner Finland
Lamor
MacGregor Finland
Machine Technology Center
Turku
Pemamek
Prizztech
Stellio
Technip Offshore Finland
Uki Workboat

Meriteollisuuden yritysten tarjontaa risteilyaluksiin

MEIN SCHIFF 6 TECHNICAL SPECIFICATIONS

Length over all: 295,25
Breadth, moulded: 35,80
Speed: 21,4 knots
Gross tonnage: 99 800

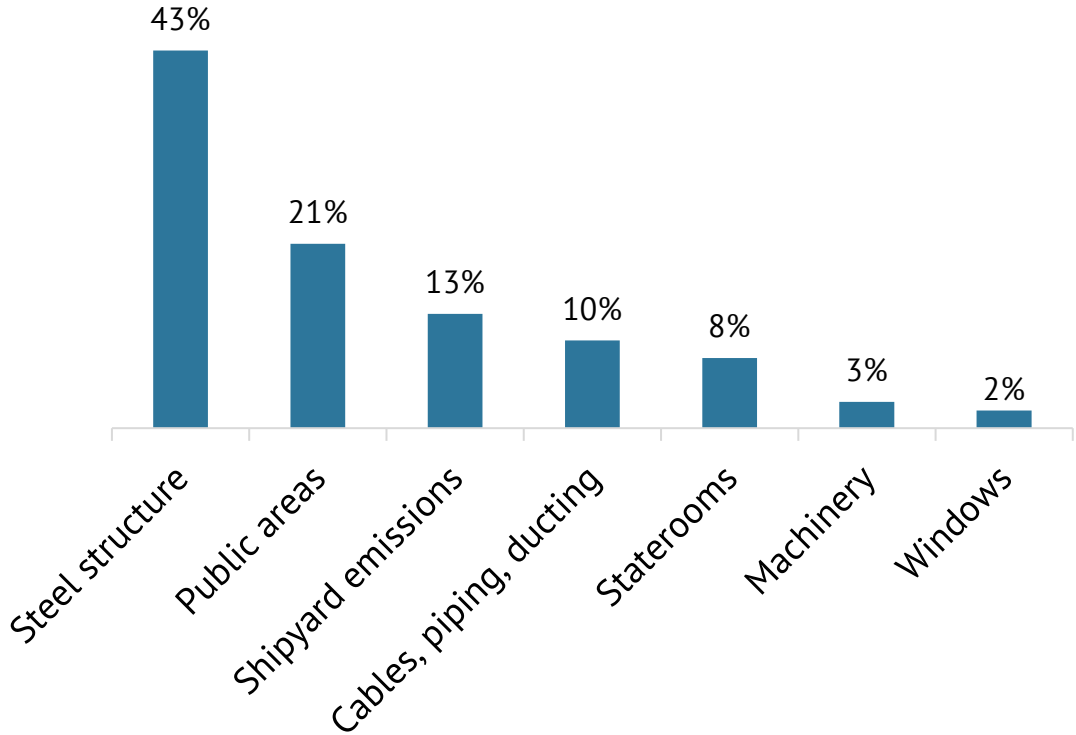
Passenger capacity: 2794
Cabins: 1267
Crew: 1061
Decks: 16

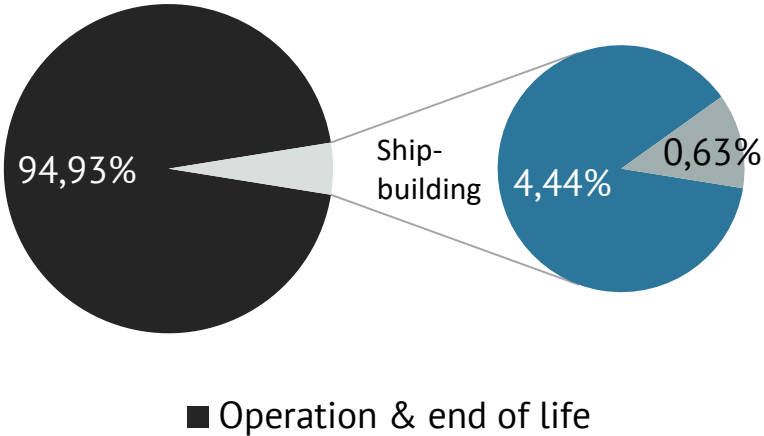

ICON OF THE SEAS

Reducing emissions in all areas

Ship lifecycle overview

MISSIONS

Ship: efficiency, sustainability, integration

Climate neutral cruise ship

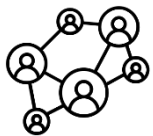
Shipyard: project management, efficiency, sustainability, production technology

Climate neutral shipyard

Digitalization: user experience, digital systems and tools

Long-term competitive advantage

People: new competence, working methods and environments

Shipbuilding talents

Ecosystem development, green transformation & new business

New products and services

World class research and development ensures success in the future supported by Green Transition Lab

Ecosystem supporting the industrial research

Your logo here ...

Kiertotalousratkaisuja voidaan hyödyntää

Konsepti- ja esisuunnittelu

Perussuunnittelu

- Kestävä laivakonsepti
- Tila- ja palveluratkaisut

Materiaalien hankinta ja logistiikka

- Materiaalitehokkuus
- Materiaalivalinnat
- Modulaarisuus
- Suunnitteluratkaisut (design for disassembly/retrofit)

Lohkokoonti & lohkovarustelu

- Kestävyys hankintasopimuksissa
- Kestävät ja vähähiiliset materiaalit
- Kierrätetyt ja kierrätettävät materiaalit
- Yhteistyö toimittajien kanssa

Esivalmistus

- Materiaalin arvostaminen
- Hukan minimointi
- Käyttökelpoisen materiaalin palautuminen varastolle

Jätehuollon kehittäminen

- Jätteiden jatkokäsittely mahdollisimman korkealla tasolla jätehierarkiassa
- Siisteyden ja järjestyksen kulttuuri
- Selkeät jätehuollon ohjeistukset
- Toimivat keräysjärjestelmät
- Tehokas jätelogistiikka

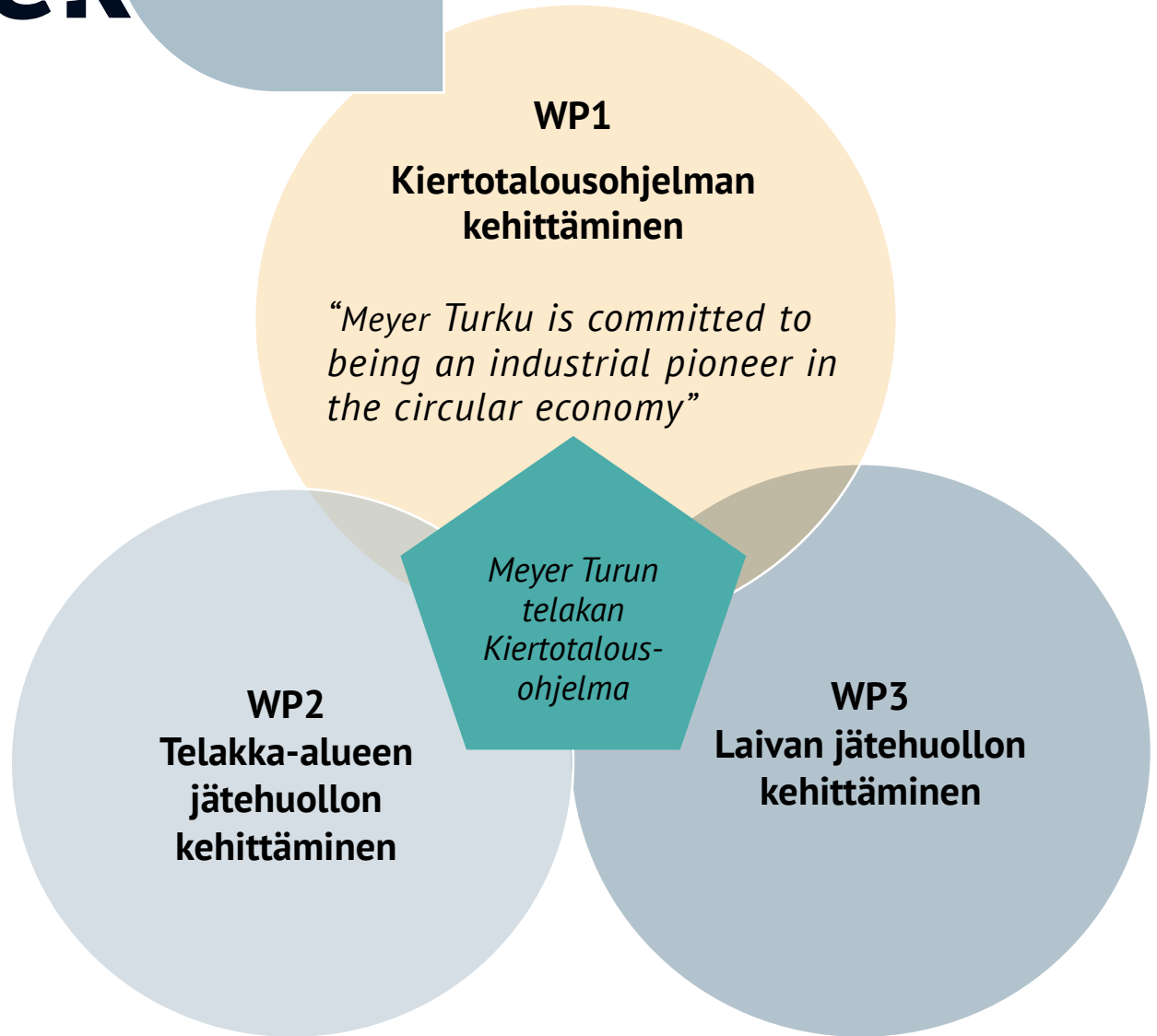
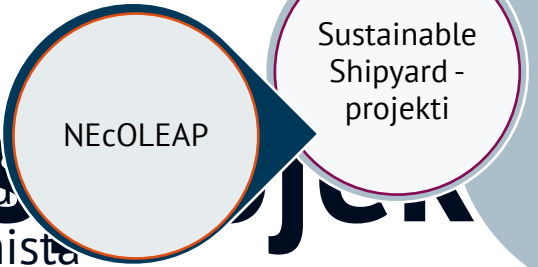
Varustelu

Maalaus ja pintakäsittely

Kiertotalous

- Kiertotalousprojektin tavoitteena on edistää kiertotalouden periaatteiden toteutumista telakalla, parantaa resurssitehokkuutta sekä kehittää jätehuoltoa telakka-alueella sekä rakennettavassa laivassa.
- Projektissa pyritään kehittämään toimintatapoja ja kiertotalousosaamista ja pilotoimalla uusia ratkaisuja Meyer Turun telakalla.
- Projektin koostuu kolmesta työpaketista, joista kaksi keskittyy telakan jätehuollon kehittämiseen

Kiertotaloutta voidaan edistää pyrkimällä jäähierarkian ylempille portaille

Kiertotalouden mukaisuus

Välttäminen

Telakalla vallitsee kulttuuri ja asenneilmapiiri, jossa materiaalin arvo tunnustetaan ja hukan määrä pyritään minimoimaan kaikissa tilanteissa. Toimintatavat ja työkalut tukevat tätä tavoitetta.

Uudelleenkäyttö

Käyttökelpoinen ylijäämämateriaali ei päädy jätteeksi, vaan palautuu uudelleenkäyttäväksi ensisijaisesti telakka-alueella ja toissijaisesti sen ulkopuolella.

Hyödyntäminen
materiaalina

Materiaali kierrätetään tehokkaasti ja mahdollisimman suuri osa sellaisenaan uudelleenkäyttöön soveltumattomasta materiaalista hyödynnetään materiaalina uusissa tuotteissa.

Hyödyntäminen
energiana

Uudelleenkäyttöön tai materiaalihyötykäyttöön soveltumaton materiaali hyödynnetään energiana. Uusia uudelleenkäytön ja materiaalihyötykäytön sovelluksia kuitenkin etsitään jatkuvasti.

Loppusijoitus kaatopaikalle

Materiaalin hävittäminen hyödyntämättä sitä materiaaliksi tai energiaksi on sallittua ainoastaan perustelluista syistä ja viimeisenä ratkaisuna.

CONTACT

Ecosystem Lead

Ilkka Rytkölä

M.Sc. Nav. Arch.

ilkka.rytkola@meyerturku.fi

+358407492725

[https://www.
linkedin.com/in/
ilkkarytkola/](https://www.linkedin.com/in/ilkkarytkola/)

MEYER

All rights reserved. All parts of the content (e.g. without limitation texts, trademarks, illustrations, photos, graphics, files, designs, arrangements) are sole intellectual property of Meyer Werft GmbH & Co. KG, Papenburg and Meyer Turku Oy, Turku and are to be considered as trade and business secrets. No content or part of it must be duplicated, used or disclosed to any third party without prior written approval of Meyer Werft GmbH & Co. KG, Papenburg and Meyer Turku Oy, Turku.